

PIELŪGSME UN ZIEDOŠANĀS

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 25:22; 4. Moz. 7; 8; Cah. 4:1-6,11-14; Atkl. 4:2,5; 11:4.

ATMIŅAS PANTS:

“Ikviens lai dara, kā tas savā sirdī apņēmis, ne smagu sirdi vai piespiests; jo priecīgu devēju Dievs mīl.” (2. Kor. 9:7)

Nav šaubu, ka Israēla bērni krasi atšķirās no mūsdienu pasaules gan laikmeta, gan kultūras ziņā. Šīs milzīgās plaisas dēļ viņu pasaule mums ir tikpat nesaprotama, cik neaptverama mūsu pasaule šķistu viņiem.

Tomēr vienojošais faktors ir Kungs – Tas, kas tos radīja un pestīja tāpat kā mūs. Par spīti lielajām kultūras, valodas un vēstures atšķirībām mēs pielūdzam vienu un to pašu Dievu, lai arī kā atšķirtos formas un izpausmes līdzekļi. Tiešām, pamatpatiesības, kuras viņiem tika mācītas ar šīm ceremonijām un rituāliem, būtībā ir tās pašas, kas mums jāiemācās šodien.

Šonedēļ mēs turpināsim izsekot mūsu garīgo senču ticības ceļojumam. Vairāk iepazīsim rituālus, likumus un pavēles, ko Dievs toreiz deva savai tautai. Starp daudzām citām lietām mēs aplūkosim dedzināšanas upuraltāra iesvētīšanu, eļļas lukturus šiszesmes svētnīcā, kā arī levītu svaidīšanu viņu svētajā aicinājumā strādāt kopā ar tuksneša svētnīcas priesteriem.

(Lūdzu, iepazīstieties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles skolas nodarbībai 17. oktobrī.)

ALTĀRA IESVĒTĪŠANA

Tuksneša svētnīcā upuri tika pienesti uz dedzināmā upuraltāra. Šis altāris, kas bija darināts no akācijas koka un pārklāts ar bronzu, stāvēja svētnīcas ārējā pagalmā netālu no ieejas divdaļīgajā svētnīcā. Zelta altāris pirms priekškara uz Vissvētāko nodalījumu tika izmantots vienīgi vīraka kvēpināšanai.

Izlasi 4. Moz. 7. nodaļu! Kādas domas tevī izraisa pienestie upuri šī svinīgā rituāla laikā? Kādas garīgas atziņas no šī gadījuma varam paņemt mēs šodien? Piemēram, kur tu visā šajā saredzi Krustu? _____

Šis altāris septiņu dienu garumā jau tika iesvētīts (2. Moz. 29:37). Lai svinētu altāra iesvētīšanu, tagad cilšu vadoņi kā visas tautas pārstāvji 12 dienas pienses dedzināmos upurus – katras cilts vadonis pa vienai dienai. Viņu dāvanas bija identiskas; iespējams, tas bija veids, kā parādīt, ka par spīti tam, kas mēs esam vai kāds ir mūsu stāvoklis sabiedrībā, mēs Dieva priekšā visi esam vienādi – citiem vārdiem, grēcinieki, kam nepieciešama apžēlošana.

“Daži brīnās, kāpēc Dievs vēlējās tik daudzus upurus, jo jūdiem bija licis upurēt tik daudz asiņojošu dzīvnieku. Katrs mirstošais upuris simbolizēja Kristu, un šo mācību ar vissvinīgāko un svētāko ceremoniju iespiedās ļaužu prātos un sirdīs, un to vēl paskaidroja priesteri. Upuru sistēmu visā tās pilnībā bija paredzējis Dievs lielās un svinīgās patiesības mācīšanai, ka vienīgi Kristus asinīs rodama grēku piedošana.” (E.Vaita, “Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., 107)

Ir tik viegli aizrauties ar šīs pasaules lietām, vai ne tā? Ko tu ik dienas varētu darīt, lai Gulgātas krusta realitāti un to, kas pie krusta tika paveikts tavā labā, kā pirmo un galveno turētu savā priekšā? _____

ATTIECĪBAS AR DIEVU

Derības šķirsts kā simbols figurēja Israēla pielūgsmes centrā. Šķirsts, “kas ir nosaukts Dieva, Tā Kunga Cebaota, Vārdā, kas valda pār ķerubiem” (2. Sam. 6:2), simbolizēja Debesu troni. Vissvētākajā vietā – starp ķerubiem virs šķirsta vāka – bija vērojama tā saucamā Šekina jeb Kunga godība. Desmit baušļu galdiņš zem salīdzināšanas šķirsta vāka liecināja par dievišķo gribu, kas ir pamats Dieva derībai ar savu tautu un Viņa valdīšanas morālais stūrakmens visā Universā. Dieva likumi Viņa pielūdzējiem ne vien darīja zināmas Viņa taisnās prasības, bet arī sniedza ieskatu Dieva raksturā.

Izlasī 2. Moz. 25:22 un 4. Moz. 7:89. Mēģini iztēloties, kāds piedzīvojums tas bija? Vai arī tu vēlētos tik tuvu satikties ar Dievu? Vai tu netiktu iznīcināts, nokļūstot tik tuvu svētajam Dievam? Skat. 2. Moz. 20:19. _____

Kādā veidā tu jau šodien vari nokļūt tuvāk Dievam? Skat. Ebr. 4:14-16. Kā Jēzus ir padarījis to iespējamu? _____

Ievēro arī to, ka Mozus svētnīcā gāja, lai runātu ar Kungu. Tomēr, saskaņā ar Bībeles tekstu, Kungs pirmais uzrunāja Mozu. Doma ir šāda: lielākā daļa no mums māk lūgt, māk runāt ar Kungu, cīnīties, prasīt no Dieva to un šo.

Tāču saruna nav vienpusēja. Attiecībās parasti piedalās abas puses. Vai starp mums un mūsu Radītāju vajadzētu būt citādi? Protams, nē.

Tātad jautājums mums ir šāds: cik atvērti Dieva balsij esam mēs, lai ieklausītos, kad Viņš mums ko saka?

Kādas attiecības ar Dievu esi piedzīvojis tu? Kā Kungs tev ir darījis zināmu savu gribu? Cik atvērts tu esi Viņa balsij? Kādas lietas tavā dzīvē, iespējams, attur no pilnīgākām attiecībām ar Dievu? _____

GAISMA SVĒTNĪCĀ

Kad Mozus iegāja svētnīcā pēc 12 dienu garās upuraltāra iesvētišanas, mēs varam pieņemt, ka Svētā vieta atradās tumsā. No tā, ko Kungs Mozum lika pateikt Āronam, mēs uzzinām, ka Āronam vajadzēja iedegt “svečtura” (“menorah”) septiņus lukturišus (4. Moz. 8:1-4). “Menorah” ebreju valodā cēlies no vārda “gaisma”.

Tā saucamā svečtura kāts un tā seši zari, kas atgādināja mandeļkoka zarus (katrā pusē trīs; 2. Moz. 25:31-40), bija kalums no atsevišķa zelta gabala. Par eļļas lukturiem katra zara galā divreiz dienā – rītos un vakaros – parūpējās priesteri (2. Moz. 30:7,8). “Uz tirā zelta luktura lai [Ārons] pastāvīgi iedezina mazos eļļas lukturišus Tā Kunga priekšā.” (3. Moz. 24:4)

Kādas atziņas par svečtura lomu sniedz šādas rakstvietas: Cah. 4:1-6,11-14; Atkl. 4:2,5; 11:4.

Caharijas atklāsme liek domāt, ka lukturos tekošā eļļa, kas tiem liek degt, ir Dieva Gars (5., 6. p.). “Mandeļkoks” (Jer. 1:11,12) ebreju valodā nozīmē arī “mosties” vai “būt nomodā”. Nav brīnums, ka šī koka nosaukums burtiski tulkojams kā “pamošanās koks”, jo tas pirmais “pamodās” un uzziedēja. Debesu parādībā Jānis redz troņa priekšā degam “svečturi” ar septiņiem eļļas lukturišiem, kas ir “septiņi Dieva gari”, – tas ir veids, kā Jānis apraksta Svēto Garu un Viņa dažādās darbības.

Tādā veidā Israēlam tuksnesī – gan pirmajā, gan otrajā svētnīcas nodalījumā – dienām un naktīm tika apliecināta Dieva klātbūtne.

Kā Kungs tev ir parādījis savu klātbūtni? Pārdomā gadījumus, kad tu skaidri, īpašā veidā piedzīvoji Dieva klātbūtni. Kā atgriešanās savās domās pie šiem piedzīvojumiem tev var palīdzēt būt stipram brīžos, kad tevi draudēs aprīt bailes un tumsa? Skat. Ps. 23.

LEVĪTU IESVĒTĪŠANA: I DAĻA

Izlasi 4. Moz. 8:6-26, kur aprakstīta levītu iesvētīšana īpašai kalpošanai Dievam. Kādas domas tevī izraisīja šī kalpošana? Ko tas mums māca par svētumu, grēku, šķīstīšanos un ziedošanos Dievam? Kādus principus varam paņemt no šī teksta savai dzīvei šodien, lai arī kāda būtu mūsu vieta kalpošanā Kungam? _____

Levītu trīs grupas ar visām ģimenēm apmetās apkārt svētnīcai. Tā kā viņu bija vairāk nekā 20 tūkstoši (4. Moz. 3:39), acīmredzot daži punkti šajā iesvētīšanas rituālā tika veikti simboliski, jeb, citiem vārdiem, ceremoniju visos sīkumos izpildīja tikai viena daļa – levītu pārstāvji.

Fascinējošais šeit vēl ir tas, ka levīti pēc tam, kad viņi bija šķīstījušies, sku-
vušies un pienesuši grēka upuri (4. Moz. 8:7,8), paši tika nodēvēti par “upuri”
un “līgojamo upuri” (11. p.). Tas noteikti nebija saistīts ar cilvēku upurēšanu,
bet gan ar svētīšanās, nodošanās ideju; tas bija apliecinājums faktam, ka šie
levīti gatavojās kalpot Israēlam ar to, ko viņi nespēja izdarīt paši sev. Tas īpaši
izpaudās brīdī, kad Mozus teica, lai “Israēla bērni liek savas rokas cieši uz
levītu galvām” (10. p.), tādējādi apliecinot, ka šīs atbildības tiek uzticētas le-
vītiem. Visa levītu cilts tika pienesta kā dzīvs upuris Dievam, kas kā atbildes
dāvanu viņiem uzticēja šo īpašo kalpošanu svētnīcā – pirmdzimtā, ko tie nu
simbolizēja, vietā.

*Paturot prātā šajā ceremonijā atklātos principus, kā mēs izprotam Pāvila
teikto Rom. 12:1? Kā mēs varam būt “dzīvs upuris”? Ko tas nozīmē mūsu ikdienas
dzīvē? _____*

LEVĪTU IESVĒTĪŠANA: II DAĻA

“Jo viņi ir Man no Israēla bērnu vidus īpaši dota dāvana:
Es esmu tos ikvienu ņēmis Sev no Israēla bērniem visu pirmdzimto vietā,
kas laužas cauri mātes klēpim kā pirmdzimtie.” (4. Moz. 8:16)

Ievērojiet, cik izteismīgi Kungs izteicies pret levītu īpašo aicinājumu: “Man īpaši dota dāvana”. Ebreju valodas oriģinālā ir apmēram šādi: “doti doti Man”, kas ar vārda “doti” atkārtošānu pasvītro, ka viņi ir pilnībā nodevušies Dievam, kā arī to, cik nopietns ir viņu aicinājums.

Izlasī 4. Moz. 8:19. Kas ir domāts ar frāzi, ka levītiem vajadzēja “salīdzināt Israēla bērnus”? Kā mums tas jāsaprot Krusta gaismā? Rom. 5:11; Ebr. 9:25-28. _

Teologi nav vienisprātis par šīs frāzes precīzo nozīmi. Protams, te nav domāta salīdzināšana tādā izpratnē, ka levītiem būtu jāmirst par tautas grēkiem; nebija jāmirst arī salīdzināšanas āzīm 3. Moz. 16. nodaļā (10. p.). Šis āzis (kas bija sātana simbols) – netiekot upurēts – nekad nebūtu paveicis salīdzināšanu, ja to izprotam kā aizvietojošu upuri.

Acīmredzot ebreju valodas darbības vārdam, kas tulkots kā “salīdzināt”, šajā kontekstā ir plašāka nozīme par to, kā šis vārds parasti tiek lietots. Šajā gadījumā atbildi varam meklēt tajā pašā pantā. Tur teikts, ka levīti ar savu kalpošanu Israēla labā tos pasargās no posta. Tātad ar savu darbu viņi palīdzēja pasargāt Israēlu no Dieva dusmu kvēles, kas viņus aprītu, ja viņi pārāk pietuvotos svētnīcai (4. Moz. 8:19).

Tādējādi levīti, tāpat kā priesteri, darīja tautas labā ko tādu, ko nespēja nodrošināt paši sev. Šādā – plašākā – izpratnē viņi veica salīdzināšanu tautas labā.

Lai gan mēs paši nespējam veikt pilnīgi nekādu salīdzināšanu, kā, uzticīgi pildot savus pienākumus, mēs līdzīgi levītiem varam strādāt cilvēku labā? Ko tu savā draudzē kalpo tās izaugsmei un misijai? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izpēti seno jūdu tradīciju “uzlikt rokas”. Kāda, šķiet, ir šīs paražas galvenā nozīme? 1. Moz. 48:8,9,13,14,17-20; 4. Moz. 27:18-23; Mat. 19:13-15; Ap. d. 13:1-3.

“Pie jūdiem tas bija vērā ņemams paradums. Kad jūdu tēvs svētīja savus bērnus, viņš godbijīgi uzlika rokas uz viņu galvām. Kad kādu dzīvnieku nodeva upurim, tad tas, kam bija piešķirta priesteru autoritāte, uzlika savu roku uz upura galvas. Un kad Antiohijas ticīgo draudzes darbinieki uzlika rokas Pāvilam un Barnabam, viņi ar šo rīcību lūdza Dievu apveltīt izvēlētos apustuļus ar savām svētībām, izvadot īpašajā darbā, kam tie tika nozīmēti.

Vēlāk iesvētīšanas rituālu ar roku uzlikšanu izmantoja visai ļaunprātīgi. Šim aktam piešķīra neattaisnojami lielu nozīmi, it kā pār tiem, kas saņem šādu iesvētīšanu, nāktu īpašs spēks, kas tūlīt tos padara derīgus šim un visiem kalpošanas pienākumiem. Bet šo divu apustuļu nošķiršanā nebija nekā, kas norādītu, ka ar roku uzlikšanas aktu tiem būtu piešķirtas kādas spējas.” (E. Vaits, “Apustuļu darbi”, 162)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādā ziņā draudzes mācītāji pilda levītu lomu? Kā mēs varam viņus atbalstīt šajā lomā?

2. Kā došana ietekmē mūsu attiecības ar Dievu? Kādā veidā došana no saviem ienākumiem ir pielūgsmes un ticības akts? Kādēļ ir tik svarīgi dot devīgi?

3. Kāda ir mūsu izpratne par to, ko Jēzus pie krusta mūsu labā paveica; citiem vārdiem, ko mēs nespētu izdarīt savā labā paši? Kādēļ Jēzum bija jāmirst? Kāpēc nevarēja pietikt ar savas dzīves reformēšanu, paklausību baušļiem un citu cilvēku beznosacījumu mīlēšanu un pieņemšanu, lai mēs kļūtu taisni Dieva priekšā?

KOPSAVILKUMS:

Senā Israēla pielūgsmes formas atšķiras no mūsdienu dievkalpošanas, taču būtība ir tāda pati. Savu materiālo labumu veltīšana Dievam, pārdomas par Krusta nozīmi, lūgšanas, iemājojošā Svētā Gara gaismas atstarošana un pilnīga nodošanās Kungam liecina par vienu un to pašu bībelisko ticību.